

Luonnonsuojelulain 83 §:n mukainen päätös koskien rauhoitetun eläinlajin yksilöiden pyydystämistä ja siirtämistä

Hakija

Porin kaupunki / Mikko Nurminen

Asia

Lupahakemus vuollejokisimpukoiden pyydystämiseen ja siirtämiseen uimarannan kehittämistöiden yhteydessä Porissa, Satakunnassa.

Hakemus

Porin kaupunki hakee lupaa luonnonsuojelulain nojalla rauhoitetun EU:n luontodirektiivin liitteessä IV(a) mainitun vuollejokisimpukan (*Unio crassus*) lajirauhoituksesta poikkeamiseen Varsinais-Suomen ELY-keskuksen toimialueella Kokemäenjoen Raumanjuovassa Porin Kirjurinluodon uimarannalla.

Tarkoituksena on toteuttaa kaupungin omistamalla maa- ja vesialueelle (609–430–1–18) Kirjurinluodon uimarannan yhteyteen terveellinen ja turvallinen ympärivuotisen uimisen mahdollistava uimapaikka. Hankkeessa kaivetaan kokonaisuudessaan alle 500 m³ ja vesialueella noin 250 m² kokoinen poukama lauttapaikan alavirran puolelle ja sijoitetaan rannan suuntaisesti virtausta ohjaava maavalli suojaamaan poukamaa. Poukamaan sijoitetaan uintilaituri. Liitteenä on toimitettu kaupungin toteuttaman kilpailutuksen mukainen asemapiirrosluonnos.

Alue on asemakaavan 609 1614 mukaista uimaranta-aluetta (VV-2), jolla tulee kiinnittää huomiota soveltuvuuteen Porin kansallisen kaupunkipuiston rantamaisemassa ja jolle voidaan sijoittaa pääkäyttötarkoitusta palvelevaa kevyttä rakentamista, sekä vesialuetta (W-1), jolla tulee kiinnittää huomiota sopeutumiseen Kokemäenjoen kulttuurimaisemaan.

ELY-keskuksen lausunnon 8.10.2024 (VARELY/5674/2024) perusteella hanke ei edellytä vesilain mukaisen luvan hakemista. Lausunnon mukaan töitä ei saa tehdä 1.5.2025 jälkeen, mistä johtuen kaikki menettelyt ja siirrot pyritään tekemään siten, että vähintään kaksi viimeistä viikkoa jäisivät rakentamista varten. Sukeltajat, jotka ovat tehneet vastaavia töitä Porissa, ehtisivät hakijan mukaan tekemään työn huhtikuun alussa 4.–6.4.

Hanke ei haittaa vuollejokisimpukan suotuisan suojelun tason säilyttämistä sen luontaisella levinneisyysalueella. Hanke ei todennäköisesti heikennä vuollejokisimpukan lisääntymis- ja levähdyspaikkoja. Hanke sijoittuu maalle ja matalaan rantaveteen, joka on joen ollessa matalimmillaan lähes kuiva ja keskivedellä alle 1 m. Alue jää normaalilta virtaukselta suojaan mataluuden ja entisen lauttapaikan johdosta, jolloin alueelle muodostuu jokavuotista vesikasvillisuutta, mm. ulpukoita ja kaislaa. Lisäksi rannan jokivesi vaihtelee korkeudeltaan nopeasti ja jäätyessään jää ulottuu usein pohjaan saakka. Olosuhteista johtuen kohdealueen ei katsota olevan vuollejokisimpukan luontaista elinympäristöä ja levinneisyyden kannalta enintään heikkoa reuna-aluetta. Alueella ei oleteta olevan vähäistä suurempaa määrää simpukoita.

Hanke parantaa yleistä turvallisuutta ja terveellisuutta kehittämällä Porin kansallisen kaupunkipuiston ja valtakunnallisesti arvokkaan rakennetun kulttuuriympäristön ja maisema-alueen tavoitteiden mukaisia uimatoimintoja.

Porin kaupunki esittää, että vuollejokisimpukoiden esiintyvyyttä kohdealueella ei lähdetä erikseen selvittämään, vaan kaikki alueella olevat simpukat siirretään pois alueelta ennen työn toteutusta. Keruualue on laajempi kuin toimenpidealue ja se sisältää suoja-alueen, jotta vältetään vähäinenkin simpukoiden tuhoutuminen. Simpukat voidaan laskea ja määrittää lajilleen, mutta siirron jälkeistä tarkkailua ei tehtäisi. Simpukat kerätään ennen töiden alkua rantavedessä kahlaamalla tai sukeltamalla. Kaikki simpukat, jotka löydetään, kerätään vesiastioihin ja toimitetaan joen ylävirran puolelle. Siirto tullaan toteuttamaan kahteen siirtoistutuspaikkaan yläjuoksulle, joita on käytetty vastaaviin vuollejokisimpukan siirtoihin aiemmin.

Työn toteutukseen käytetään arviolta maksimissaan 20 tuntia. Vuollejokisimpukoita käsitellään siirtoa toteutettaessa siten, ettei niiden hengissä säilyminen vaarannu. Yksilöitä ei asetella yksitellen pohjaan sukeltamalla, vaan ne lasketaan varovasti rantaveteen veneestä.

Porin kaupunki on merkittävien tulvasuojelutoimenpiteiden, ruoppausten ja tulvapengerten sekä jokirannan uudistamisen yhteydessä (Jokikeskus-hanke) suorittanut poikkeuslupien mukaisia siirtotehtäviä ja raportointeja. Kyseiset toimet ovat olleet pääsääntöisesti hyvin mittavia verrattuna kyseessä olevaan uintipaikkaan, mutta niistä on opittu hyvä tapa toimia, jota käytettäisiin myös nyt.

Hakija pyytää ystävällisesti hakemuksen kiireellistä käsittelyä johtuen hankkeen toteuttamisen kriittisyydestä kevään 2025 aikana ja siitä riippuvien muiden kehittämistoimenpiteiden aloittamisen tarpeesta. Hakija pyytää huomioimaan, että hakemusta vastaava aineisto on toimitettu ELY-keskukselle joulukuun 2024 aikana ja jätetty samansisältöinen lausuntopyyntö 13.1.2025.

Hakemuksen liitteenä on toimitettu mm. karttoja toimenpide- ja siirtoistutusalueista, asemapiirrosluonnos ja lausunto vesilain mukaisen luvan tarpeesta.

Määräykset, joita hakemus koskee

Vuollejokisimpukka on luonnonsuojelulain (9/2023) 69 §:n nojalla rauhoitettu ja 78 §:ssä tarkoitettu, EU:n luontodirektiivin (92/43/ETY) liitteessä IV(a) mainittu tiukkaa suojelua edellyttävä laji. Lisäksi laji on vaarantunut.

Luonnonsuojelulain 70 § kieltää rauhoitettujen lajien yksilöiden pyydystämisen. Luonnonsuojelulain 70 §:n mukaan rauhoitettujen eläinlajien pesien sekä munien ja yksilöiden muiden kehitysasteiden ottaminen haltuun, siirtäminen toiseen paikkaan tai muu tahallinen vahingoittaminen on kielletty.

Luonnonsuojelulain 83 §:n mukaan ELY-keskus voi myöntää luvan poiketa kielloista, jollei muuta tyydyttävää ratkaisua ole, mm. kansanterveyttä tai yleistä turvallisuutta koskevista taikka muista erittäin tärkeän yleisen edun kannalta pakottavista syistä. Poikkeuksesta ei saa olla haittaa eliölajin suotuisan suojelutason säilyttämiselle tai sen saavuttamiselle.

Päätös ja lupaehtot

Varsinais-Suomen ELY-keskus myöntää hakijalle hakemuksen mukaisen luvan vuollejokisimpukoiden pyydystämiseen ja siirtämiseen alla luetelluin ehdoin.

1 Lupa on voimassa 1.5.2025 asti

- 2 Tällä luvalla saa hakemuksen mukaisesti pyydystää ja siirtää kaikki toimenpidealueelta mahdollisesti löydettävät vuollejokisimpukat yläjuoksulle.
- 3 Toimenpidealueelta kerätyt simpukat tulee pitää riittävän väljästi sumpussa ja siirtää mahdollisimman pian keräämisestä. Vuollejokisimpukoita on käsiteltävä niin, ettei niiden hengissä säilymistä vaaranneta.
- 4 Hakija vastaa siitä, että kaikki luvan mukaisiin toimenpiteisiin osallistuvat henkilöt noudattavat tämän luvan ehtoja.
- 5 Tämä lupa tai sen kopio on oltava mukana toimenpiteitä tehtäessä (esim. puhelimesta) ja pyydettyäessä lupa on esitettävä.
- 6 Hakija vastaa tarvittaessa yhteydenpidosta muihin viranomaisiin ja vesialueiden omistajiin.
- 7 Varsinais-Suomen ELY-keskus valvoo lupaehtojen noudattamista. Luvan valvonnan yhteydessä voidaan tarvittaessa tehdä tarkastuksia.
- 8 Vuollejokisimpukoiden siirrosta tulee raportoida vuoden loppuun (31.12.2025) mennessä. Raportista tulee ilmetä siirrettyjen vuollejokisimpukoiden määrä, siirtopaikka ja siirtoajankohta. Vuollejokisimpukoiden tiedot tulee tallentaa laji.fi -järjestelmään. Raportti toimitetaan Varsinais-Suomen ELY-keskuksen kirjaamoon (kirjaamo.varsinais-suomi@ely-keskus.fi) päätöksen asianumerolla VARELY/2115/2025 varustettuna.

Perustelut

Hakemus täyttää luonnonsuojelulain 83 §:n ehdot ja poikkeuslupa voidaan myöntää kansanterveyttä tai yleistä turvallisuutta koskevista taikka muista erittäin tärkeän yleisen edun kannalta pakottavista syistä. Porin Kirjurinluodon uimarannan kehittäminen parantaa uimarien turvallisuutta ja mahdollistaa ympärivuotisen käytön. Uimarannan kehittäminen edellyttää kaivamista ja alueella mahdollisesti esiintyvien vuollejokisimpukoiden siirtämistä. Muuta tyydyttävää ratkaisua ei ole osoitettavissa.

On oletettavaa, ettei vuollejokisimpukoita esiinny toimenpidealueella suuria määriä ottaen huomioon alueen mataluus ja vesikasvillisuus. Simpukat siirretään alueelle, jota on käytetty jo aiemmin vastaavissa siirroissa ja jonka katsotaan soveltuvan vuollejokisimpukan elinympäristöksi hyvin. Luvan mukaisten toimien ei em. syistä katsota vaarantavan vuollejokisimpukan suotuisan suojelutason saavuttamista. Koska toimenpidealue ja vuollejokisimpukoiden määrä ovat oletettavasti pieniä, ei siirtokohteella ole tarpeen edellyttää seurantaa.

Lupa on myönnetty 1.5.2025 voimassa olevana. Siirtotoimenpiteet pyritään tekemään jo huhtikuun alussa, mutta lupa mahdollistaa mahdolliset viime hetken, esimerkiksi säätekijöistä johtuvat aikataulumuutokset.

Sovelletut oikeusohjeet

Luonnonsuojelulain (9/2023) 1 §, 69 §, 70 §, 78 §, 83 §, 121 §

Laki sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa (13/2003) 19 §

Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) 122 §

Valtioneuvoston asetus (794/2024) elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista vuonna 2025

Päätöksen voimaantulo

Varsinais-Suomen ELY-keskus on lain oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) 122 §:n nojalla päättänyt, että tämä päätös pannaan täytäntöön lainvoimaa vailla olevana. Luvan mukaisiin toimenpiteisiin tulee voida ryhtyä ennen kuin päätös on

saavuttanut lainvoiman. Kansanterveyttä, yleistä turvallisuutta ja yleistä etua koskevista syistä on perusteltua saada parannettu uimaranta käyttöön kesäksi 2025, mikä edellyttää vuollejokisimpukoiden siirtoa ennen toukokuuta. Päätöksen täytäntöönpanoa ei voida sen luonteen vuoksi lykätä.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Turun hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä, päätös on annettu tiedoksi tavallisella sähköisellä tiedoksiannolla.

Asiakirjan hyväksyntä

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt ylitarkastaja Liisa Maanpää ja ratkaissut yksikön päällikkö Olli Mattila.

Liitteet

Valitusosoitus

Tiedoksi

ympäristöministeriö kirjaamo.ym@gov.fi

Suomen ympäristökeskus kirjaamo@syke.fi

Lounais-Suomen poliisilaitos kirjaamo.lounais-suomi@poliisi.fi

Pori kirjaamo@pori.fi

SLL Satakunnan luonnonsuojelupiiri satakunta@sll.fi

Tapiola Varsinais-Suomi-Satakunta ry. info@tapiolary.com

Suoritemaksu 316 €

Tämä asiakirja VARELY/2115/2025 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument VARELY/2115/2025 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Maanpää Liisa 19.03.2025 07:53

Ratkaisija Mattila Olli 19.03.2025 09:00

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Tähän päätökseen saa hakea muutosta **Turun hallinto-oikeudelta** kirjallisella valituksella.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaantipäivästä, sitä päivää lukuun ottamatta. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavana arkipäivänä.

Tavallisella kirjeellä toimitetussa tiedoksiannossa vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Asian katsotaan tulleen viranomaisen tietoon kuitenkin kirjeen saapumispäivänä.

Tavallisena sähköisenä tiedoksiannona toimitetussa tiedoksiannossa asiakirja katsotaan annetun tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.

Todisteellisesti toimitetussa tiedoksiannossa tiedoksisaantipäivän osoittaa tiedoksianto- tai saantitodistus. Milloin kysymyksessä on sijaistiedoksianto, päätös katsotaan tiedoksi saaduksi kolmantena päivänä tiedoksiantotodistuksen osoittamasta päivästä.

Valituskirjelmän sisältö ja allekirjoittaminen

Valituskirjelmässä on ilmoitettava:

- * valittajan nimi ja kotikunta
- * jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä taikka jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, on myös tämän nimi ja kotikunta ilmoitettava
- * postiosoite, puhelinnumero ja mahdollinen sähköpostiosoite, joihin asian käsittelyä koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa
- * päätös, johon haetaan muutosta
- * miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia päätökseen vaaditaan tehtäväksi
- * perusteet, joilla muutosta vaaditaan

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava muutoin kuin sähköisesti (telekopiona, sähköpostilla tai hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelun kautta) toimitettava valituskirjelmä.

Valituskirjelmän liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä:

- * elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätös alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- * todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisajankohdasta
- * asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- * asiamiehen valtakirja, asianajajan ja yleisen oikeusavustajan tulee esittää valtakirja ainoastaan, jos valitusviranomainen niin määrää
- * toimitettaessa valituskirjelmä sähköisesti selvitys asiamiehen toimivallasta

Valituskirjelmän toimittaminen perille

Valituskirjelmä on toimitettava **Turun hallinto-oikeuden kirjaamoon**. Valituskirjelmän on oltava perillä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä. Valituskirjelmän voi toimittaa perille henkilökohtaisesti, lähetin välityksellä, postitse tai sähköisesti. Postiin valituskirjelmä on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Sähköisesti (telekopiona, sähköpostilla tai hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelun kautta) toimitetun valituskirjelmän on oltava käytettävissä hallinto-oikeuden vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä valitusajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Oikeudenkäyntimaksu

Valittajalta peritään asian käsittelystä hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu 310 euroa. Tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä. Tuomioistuinlaki löytyy osoitteesta <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2015/20151455#P5>

Turun hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Postiosoite: PL 32, 20101 Turku

Käyntiosoite: Sairashuoneenkatu 2-4, 20101 Turku

Puhelin: 029 56 42410

Telefax: 029 56 42414

Sähköposti: turku.hao@oikeus.fi

Aukioloaika: 8.00–16.15

Hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelu: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätöksestä perittyä suoritemaksua koskeva muutoksenhaku

Maksuvelvollinen, joka katsoo, että julkisoikeudellisesta suoritteesta määrätyn maksun määräämisessä on tapahtunut virhe, voi vaatia oikaisua Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta kuuden kuukauden kuluessa maksun määräämisestä.